

FAQ Digitale euro

First things first: is het zeker dat er een digitale euro komt ?

Neen, het is nog niet zeker dat de digitale euro er komt. Wanneer er en of er met de digitale euro betaald zal kunnen worden staat dus nog niet vast.

Hoe wordt er beslist over de creatie van de digitale euro ?

In oktober 2020 publiceerde de Europese Centrale Bank (ECB) een rapport over de haalbaarheid van een digitale euro. Vervolgens heeft de ECB van oktober 2020 tot januari 2021 een openbare consultatie gehouden over de voordelen en uitdagingen van het uitgeven van een digitale euro en over het mogelijke ontwerp ervan.

De onderzoeksfase, die zich richtte op belangrijke kwesties met betrekking tot het ontwerp en de distributie van de voorgestelde nieuwe digitale euro, begon in juli 2021 en eindigde op 18 oktober 2023. Op 1 november 2023 heeft de Europese Centrale Bank vervolgens de voorbereidingsfase gestart. Tijdens deze fase, die minstens 2 jaar zal duren, wordt de invoering van de digitale euro voorbereid: een reglement wordt gefinaliseerd, aanbieders voor de nodige (IT-) infrastructuur worden gekozen, een test- en experimenteerfase worden eveneens voorzien. Na deze periode van 2 jaar kan dan besloten worden om over te gaan tot de finale voorbereidingen die dan kunnen uitmonden in de uitgifte en lancering van de digitale euro. De start van de voorbereidende fase betekent dus niet dat de digitale euro werkelijkheid zal worden. Dit besluit kan pas door de Raad van Bestuur van de ECB worden genomen na voltooiing van het wetgevingsproces.

Dit wetgevingsproces werd geïnitieerd door de Europese Commissie die op 28 juni 2023 een voorstel gepubliceerd heeft ter invoering van de digitale euro. De Europese Raad (samengesteld uit de Europese lidstaten) en het Europees Parlement moeten nu bekijken wat ze van dit voorstel vinden. Alle partijen dienen samen overeen te komen over de definitieve inhoud. Wanneer dit precies zal gebeuren en of dit zal gebeuren is nog niet bekend.

Wat is een digitale euro ?

Een digitale euro kan worden gezien als een digitale vorm van cash. Net zoals cash, zou een digitale euro worden uitgegeven door de Europese Centrale bank (al dan niet via de nationale centrale

banken). Een digitale euro zal altijd evenveel waard zijn als een, niet-digitale euro. 1 euro = 1 digitale euro.

Waarom wil de Europese Centrale bank een digitale euro uitgeven ?

De digitale transformatie heeft de afgelopen jaren een impact gehad op de manier waarop we betalen. De consument gebruikt steeds vaker digitale betaaloplossingen en laat cash vaker achterwege. De Europese Centrale Bank (ECB) is daarom van mening dat een digitale euro een elektronische vorm van cash kan zijn voor de gedigitaliseerde maatschappij. Volgens de ECB kan de digitale euro het volgende waarmaken:

- Een **Monetair anker** zijn: De rol van cash als een betaalinstrument neemt af en hiermee hoopt men de inwisselbaarheid van bankdeposito's in cash geld te kunnen verzekeren in het digitale tijdperk. Een digitale euro kan de toegang tot een publieke munt vrijwaren.
- De **Monetaire soevereiniteit** vrijwaren: Wanneer cash geld niet meer gebruikt wordt of wanneer andere digitale munten gebruikt worden door het publiek, verliest de ECB haar greep en invloed op het geldbeleid. Haar middel, de euro, komt dan immers niet meer in de economische kringloop.
- De **Europese Betaalmarkt efficiënter maken**: Met de digitale euro creëert men een pan-Europees betaalmiddel dat in alle landen van de eurozone op de zelfde wijze gebruikt kan worden. Op die manier is Europa minder afhankelijk van private, niet-Europese spelers. Men hoopt eveneens met de digitale euro de kosten van het betaalverkeer in Europa te beïnvloeden alsook het Europees betalingsverkeer innovatiever te maken.

Hoe kijkt de Belgische bankensector hiernaar?

Als Belgische banksector begrijpen we het opzet van de ECB om de soevereiniteit over het geldbeleid en het betaalverkeer in handen van de Europese instellingen te houden. Het is wel van belang dat de digitale euro op een weloverwogen manier wordt ontworpen met aandacht voor:

- **Het huidig betaallandschap**: Het betaalverkeer in België is al enorm ontwikkeld en dekt de noden van de consument. Het biedt de consument een betalingsmogelijkheid voor elke betalingsbehoefte. Deze werden ontwikkeld door de private marktspelers. Zo is er in België een zeer hoge bancarisatiegraad, zijn consumenten goed vertrouwd met het gebruik van overschrijvingen en domiciliëringen en met het gebruik van betaalkaarten in fysieke en online shops en zijn ook mobiele betalingen goed ingeburgerd. In haar onderzoeksfase kijkt de Europese Centrale Bank (ECB) echter specifiek naar vier toepassingen, oftewel use cases:
  - Person-to-person-betalingen (P2P)
  - Betalingen in fysieke shops (Point of Sale, POS)
  - Betalingen in online shops (e-commerce & m-commerce)
  - Person-to-government-betalingen (P2G)

Deze use cases voor een digitale euro concurreren rechtstreeks met bestaande en geplande private betaaloplossingen in de markt. Het is daarom noodzakelijk dat de digitale euro zich

voldoende differentieert van reeds bestaande oplossingen want anders zal deze niet gebruikt worden waardoor de investeringen, opgelegd aan de banken, tevergeefs zijn. Anderzijds kan een mogelijk succes van de digitale euro leiden tot concurrentie voor de bestaande betaaloplossing en leiden tot een crowding out van deze bestaande betaaloplossingen. Duidelijk onderscheidende en aanvullende functionaliteiten zijn dus nodig voor de digitale euro.

- **De financiële stabiliteit en de intermediatierol van de bank:** Om gebruik te kunnen maken van de digitale euro als betaalinstrument zal een consument een deel van zijn tegoeden op rekening bij de banken moeten omzetten naar digitale euro's. Dit is net zoals wanneer men cash kan afhalen bij een ATM: men zet dan tegoeden van de zichtrekening om in biljetten. Nu zet men dan tegoeden op zichtrekening om in digitale euro's. Voor de banken wil dit zeggen dat een deel van hun middelen, waarmee ze kredieten kunnen geven, wegvloeien. Een te grote opname betekent dat de banken minder vlot kredieten kunnen geven en hun rol als **financier van de economie** niet meer zo makkelijk kunnen opnemen. De totale hoeveelheid kredieten kan hierdoor dalen en ze kunnen ook duurder worden.. Dit kan leiden tot hogere interestvoeten voor bvb. hypotheekleningen. Banken riskeren een hogere vergoeding te moeten betalen om weggetrokken deposito's opnieuw aan te trekken. Naarmate deposito's een belangrijkere rol spelen in de financiering van de banken in een land, zal de invoering van een digitale euro dan ook grotere gevolgen kunnen hebben. België is zo een land waar de bankfinanciering voornamelijk met deposito's gebeurt. In tijden van crisis kan de omzetbaarheid van bancaire deposito's in digitale euro's zelfs de stabiliteit van het financiële stelsel aantasten en onderuithalen.
- o **Toekomstige innovatie:** Banken zouden worden verplicht om de digitale euro betaalrekening aan hun klanten aan te bieden en om betaaloplossingen voor de digitale euro uit te werken. Dit zal grote infrastructuurinvesteringen met zich meebrengen, die banken verplicht moeten dragen. Middelen die niet kunnen worden ingezet voor andere innovatieve projecten. Het is momenteel bovendien onduidelijk wat het businessmodel achter de digitale euro is en hoe de gemaakte kosten gerecupereerd zullen worden.

Het is daarom essentieel om kritisch te blijven en na te gaan welke toegevoegde waarde een digitale euro kan bieden alvorens deze uit te geven in de markt en alvorens van alle betrokken partijen hoge investeringen te vragen.

Wat zijn de karakteristieken van een eventuele digitale euro (voor zover reeds gekend)?

- Het is een **betaalmiddel** (geen bewaarmiddel)
  - o De digitale euro wordt vooral gezien als een betaalmiddel en niet als een opslag van waarde of als een spaar- of investeringsmiddel. Het is geen cryptomunt. Een digitale eurorekening zal nooit interest kunnen dragen.
- Je kan het **online en offline** gebruiken

- Met de digitale euro zal zowel online als offline kunnen betaald worden (met of zonder internetverbinding).
- Digitale euro die je offline aanhoudt, kan je net zoals cash verliezen.
- Er zal een **holding limiet** van toepassing zijn
  - De totale hoeveelheid digitale euro's die een persoon bezit, kan ook beperkt worden. Momenteel is die limiet nog niet bepaald, maar het cijfer dat vaak geciteerd wordt, bedraagt 3000 euro per privé persoon.
  - De Belgische banksector juicht dergelijke limiet toe daar dit de impact op de financiële stabiliteit alvast beperkt. Deze limiet moet zorgvuldig worden bepaald teneinde de financiële stabiliteit niet in het gedrang te brengen. In dat kader is de geciteerde limiet van 3000 euro, in de ogen van de Belgische banksector, nog te hoog.
- Er wordt rekening gehouden met de **privacy** van de eindklant
  - De ECB en het Eurosysteem zouden geen toegang hebben tot privé informatie van de gebruikers van de digitale euro en kunnen deze informatie dan ook niet opslaan. Ze kunnen de individuele digitale euro gebruikers ook niet identificeren.
  - De enige informatie waar de banken en andere betaalinstellingen die de betalingen verwerken, toegang toe zouden hebben, is uitdrukkelijk beperkt tot die gegevens die nodig zijn om illegale activiteiten (witwassen, financieren van misdaad) te kunnen beteugelen en de data die nodig zijn om betalingen en overschrijvingen te kunnen uitvoeren.
  - Bij het offline gebruik van de digitale euro zijn de betaalgegevens bovendien alleen maar kenbaar aan de betaler en de ontvanger, net zoals bij een betaling met cash.
- Je zal er overal mee kunnen betalen (**Verplichte acceptatie**)
- Het is **gratis** voor de betaler
  - De basisdiensten voor gebruik van een digitale euro zouden vrij van kosten zijn voor de consument bij dagdagelijkse betalingen.
- Er zal een **eerlijke vergoeding** kunnen gevraagd worden aan de handelaar.
- De klant zal een **afzonderlijke digitale eurorekening** moeten beheren naast zijn bestaande betaalrekening.

Waar en hoe zou ik met de digitale euro kunnen betalen?

De digitale euro zal een wettig betaalmiddel zijn binnen de euro zone. Dit wil zeggen dat hij in principe overal verplicht aanvaard moet worden om betalingen te voldoen. Op dit principe bestaat wel een uitzondering indien de handelaar in kwestie geen andere digitale betaalmiddelen aanvaardt. In België is elke handelaar bij wet verplicht minstens 1 digitale betaaloplossing aan te bieden en is dit dus niet van toepassing. In België zou je dus overal met de digitale euro moeten kunnen betalen.

Betalingen met de digitale euro kunnen gebeuren door gebruik te maken van de betaaltoepassingen zoals apps of wallets die de betalingsinstellingen zullen ontwikkelen. Ook de ECB zelf zal zo een betaaltoepassing ontwikkelen. Mogelijk zal er ook een kaart worden uitgegeven waarmee je met de digitale euro kan betalen maar dit is nog niet concreet.

Hoe zou ik als consument aan een digitale euro geraken?

Er zouden 3 manieren zijn om aan een digitale eurorekening te komen: via je bank, via een betalingsinstelling of via een stand-alone app op de markt gebracht door een nog nader te bepalen instelling.

Banken zouden verplicht worden om digitale euro betaalrekeningen, die elk een uniek rekeningnummer krijgen, aan te bieden op vraag van de klant. Deze digitale euro rekeningen worden gespijst van uit een standaard (niet-digitale euro) betaalrekening of via cash geld (ATM of bankagentschap). De mogelijkheid om geld tussen een standaard betaalrekening en een digitale euro rekening over te schrijven moet voorzien worden door de bank.

Wat als ik de holding limiet op de digitale eurorekening overschrijd?

Wanneer er meer digitale euro's op de digitale eurorekening staan dan de holding limiet toelaat, dan zal je bank het teveel overschrijven op je gekoppelde betaalrekening (overloopfunctie/waterfall)

Kan ik meerdere digitale eurorekeningen openen?

Het wetsvoorstel voorziet momenteel dat er geen beperking zou staan op het aantal digitale eurorekeningen die geopend kunnen worden. Een gebruiker zou wel slechts een betaalrekening in niet-digitale euro's kunnen aanwijzen die aan de digitale eurorekening moet gekoppeld worden om gebruik te maken van bijkomende functionaliteiten zoals de overloopfunctie/waterfall. Per persoon zou de holding limiet over alle verschillende digitale eurorekeningen samen van toepassing zijn.

Wat als ik geen betaalrekening heb?

Voor die groep van consumenten die geen betaalrekening hebben zouden de lidstaten van de eurozone een instelling moeten aanduiden die basisbetalingsdiensten in digitale euro's aan deze consumenten zal moeten aanbieden. Consumenten die gebruik wensen te maken van de digitale euro zouden dus geen betaalrekening in niet-digitale euro's hoeven te hebben.

Moeten personen of bedrijven van buiten de eurozone de digitale euro aanvaarden?

Alleen wanneer de ontvanger van een online betaling binnen de eurozone woont of gevestigd is, moet de betaling in digitale euro aanvaard worden. Om een offline betaling verplicht te laten aanvaarden moet de betaling binnen de eurozone gebeuren.

Betreft het een nieuw betaalmiddel ?

De digitale euro is geen nieuw betaalmiddel. Het is een digitale versie van cash. Het is niet duidelijk wat de digitale euro bij brengt bij de dagelijkse behoeften van de consument. Het huidige, bestaande betaallandschap dekt de noden van de consument. Het is wel zo dat de oplossingen die vandaag bestaan voor betalingen in het buitenland in handen zijn van niet-Europese spelers. De Europese Centrale Bank wil hier met de digitale euro een eigen Europees alternatief voor voorzien.

Wat betekent het voor mij als consument ?

De consument zou de digitale euro, net zoals cash, in elk land van de eurozone kunnen gebruiken.

Wat betekent het voor mij als handelaar ?

Een handelaar binnen de euro zone zal de digitale euro verplicht moeten aanvaarden. Hier bestaat wel een uitzondering op indien een handelaar geen andere digitale betaalmiddelen aanvaardt. In België is elke handelaar bij wet verplicht minstens 1 digitale betaaloplossing aan te bieden en is dit dus niet van toepassing. In België zou je dus overal met de digitale euro moeten kunnen betalen.

Wat dit betekent op het gebied van investeringen in hardware (bvb. betaalterminals) is nog niet bekend.

Gaat de digitale euro cash vervangen ?

Neen, de digitale euro zal cash niet vervangen. Het is de bedoeling om complementair te zijn aan cash.

Is de digitale euro een cryptomunt?

Neen, alle cryptovaluta steunen op een blockchain-principe. Zo een blockchain is een beveiligde databank die de hele transactiegeschiedenis van zijn gebruikers bevat. Die transactiegegevens worden in realtime bijgewerkt en opgeslagen in een immens gedecentraliseerd computernetwerk. De markt van cryptomunten wordt niet gereguleerd door een centrale bank of financiële instelling. De hoeveelheid cryptomunten wordt ook bepaald door de gebruikers ("miners") van de blockchain.

Een digitale euro zal daarentegen worden uitgegeven door de Europese Centrale Bank, die ook bepaalt hoeveel er in omloop komen. Het IT-systeem dat hiervoor gebruikt zal worden is het zogenoemde Eurosysteem. Dit systeem wordt gebruikt als verbinding tussen de ECB en de nationale centrale banken van de eurozone en is belast met de uitvoering van het monetaire beleid. Een digitale euro zal dus worden gereguleerd door de Europese Centrale Bank.